

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۳۰: ۱۰	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۸۴		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- هر کسی را سیرتی بنهاده ام.</p> <p>۲- ملائکه در آدم نفرس می کردند.</p> <p>۳- ماند غرامت زده از کار خویش .</p> <p>۴- زمان فرّه جوانی را می پژمرد.</p> <p>۵- سردی استاد از سنگینی نفسش پیداست.</p> <p>۶- هر نفسی که فرو می رود مُدّ حیات است و چون بر می آید مُفَرّح ذات.</p> <p>۷- کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید.</p> <p>۸- بیانشد به کام تو خون ریختن ببینی تکاپوی و آویختن</p> <p>۹- ناقه‌ی صالح چو ز که زاده یقین گشت مرا کوه پی مژده‌ی تو اشتر جمازه شود</p> <p>۱۰- نیک کوفته شد و پای راست افگار شد چنان که یک دوال پوست و گوشت بگسست.</p> <p>۱۱- دست هوا به رشته‌ی جان بر گره زده است نزد گره گشای هوا می فرستمت</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- جبریل مقیم استانت.</p> <p>۲- این قدر مهمل گفت که سر رشته‌ی امور از دستمان رفت.</p> <p>۳- اختلاف صیادان آن جا متواتر .</p> <p>۴- بیش از هزاران کس را طعمه‌ی شراره های سیال خود کرد.</p> <p>۵- برخاست نه تمام و برخویشتن می ژکاید.</p> <p>۶- تا بار امانت مردانه در سِفْت جان کشد.</p> <p>۷- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط.</p> <p>۸- می بینم اگر ذره ای اندر تک دریاست.</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- منظور شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ بشکن دل بی نوای ما را ای عشق این ساز شکسته اش خوش آهنگ تر است</p> <p>۲- چرا شخصیت اصلی داستان « گاو » ماجرای ساختگی فرار گاو را باور نمی کند؟</p> <p>۳- در شعر زیر شاعر چه چیزی را شرط دست یابی به « کیمیای عشق » می داند؟ جان گدازی اگر به آتش عشق عشق را کیمیای جان بینی</p> <p>۴- در بیت « بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد » مقصود از « تقصیر » چیست؟</p> <p>۵- مقصود کلی شاعر را از بیت « قابیلیان بر قامت شب می تنیدند / هابیلیان بوی قیامت می شنیدند » بیان کنید.</p> <p>۶- مفهوم کنایه های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) خود گنبد « چنگی به دل نمی زد. » ب) از شنیدن اسم شهر « قند در دلم آب می شد. »</p> <p>۷- مصراع اول بیت زیر اشاره به چه کسی و چه موضوعی دارد؟ نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت به غمزه مسئله آموز صد مدرّس شد</p> <p>۸- تاگور در شعر « آنان که فانوسشان را بر پشت می برند ، سایه هاشان پیش پایشان می افتد. » چه کسانی را در نظر دارد؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	« ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۸۴		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
۴	<p>ت) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- با توجه به عبارت زیر، چرا قاضی بَست از پذیرفتن کیسه‌ی زر امتناع می کند؟ مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد.</p> <p>۲- بیت زیر به کدام یک از اصول مهم عرفان اشاره دارد؟ تا به جایی رساندت که یکی از جهان و جهانیان بینی</p> <p>۳- در عبارت زیر مقصود نویسنده را از « بی شمارها » و « اقلیت ممتاز » بنویسید. با مرگ او - رستم - امیدها می میرند؛ به صف « بی شمارها » در مقابل « اقلیت ممتاز » شکست می افتد و این نباید بشود.</p> <p>۴- با توجه به بیت « تو برای وصل کردن آمدی / نی برای فصل کردن آمدی » رسالت پیامبران چیست؟</p> <p>۵- در بیت زیر، شاعر به چه موضوعی تأکید می کند؟ بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید بنگر که از این چرخ جفا پیشه چه برخاست</p> <p>۶- با توجه به عبارت زیر، چرا نویسنده ابلیس را « اعور » می داند؟ تا ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او طواف می کرد و بدان یک چشم، اعورانه بدو در می نگریست.</p> <p>۷- مفهوم کلی عبارت « از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنهان نیست. » چیست؟</p> <p>۸- در شعر زیر منظور شاعر را از « تخت و نگین » و « اهریمن » بنویسید. فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	<p>ث) دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- « کتابی است از محمدعلی اسلامی ندوشن، در باره‌ی رویارویی رستم و اسفندیار » نام این کتاب را بنویسید.</p> <p>۲- « حسان عجم » لقب کدام شاعر است؟</p> <p>۳- قهرمان اصلی داستان « کلبه‌ی عمو تم » در این کتاب چه نوع شخصیتی دارد؟</p> <p>۴- در کدام یک از انواع نقد، نقاد به بررسی آرایه‌ها و زیبایی‌های اثر می پردازد؟</p> <p>۵- در چه قرن‌ی و با ظهور چه کسی، عرفان موضوع عمده‌ی اشعار فارسی شد؟</p> <p>۶- آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) چوب به دست های ورزیل ب) نجوای جنون</p> <p>۷- معانی مختلف ایهام به کار رفته در بیت زیر را بنویسید. راز نهان دار و خمّش ور خمشی تلخ بود آن چه جگر سوز بود باز جگر سازه شود</p> <p>۸- در بیت زیر جناس را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. بیا و برگ سفر ساز و زاده برگیر که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۶	<p>ج) شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>بیت زیر را کامل کنید.</p> <p>۱- دین و دل به یک دیدن باختیم و خرسندیم</p> <p>۲- گر پر از ..... بود دامن کوه</p> <p>مرو از راه که آن ..... فرهاد است</p>	۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰
	« پیوسته پیروز باشید »	

باسمه تعالی

رشته : علوم تجربی - ریاضی فیزیک	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۸۴	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۸۴

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است.	
۲	ب) لغت (۲ نمره) ۱- کسی که در جایی مسکن گرفته ، اقامت کننده (۰/۲۵) ۲- کلام بی معنی و بیهوده (۰/۲۵) ۳- پی در پی (۰/۲۵) ۴- بسیار روان (۰/۲۵) ۵- آهسته زیر لب سخن می گفت ، زیر لب از روی خشم و غضب غرولند می کرد. (۰/۲۵) ۶- دوش ، کتف (۰/۲۵) ۷- کاروان سرا (۰/۲۵) ۸- عمق ، ژرفا (۰/۲۵)	
۳	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- زیرا خدا در دل های شکسته و اندوهگین جای دارد. (۰/۵) ۲- از شدت علاقه و دلبستگی به گاو و یا به خاطر این که گاو تمام سرمایه‌ی او بود و زندگی اش بدون گاو مختل می شد ، بدون گاو نمی توانست زندگی کند. (۰/۵) ۳- جان گذاختن در آتش عشق الهی ، نابود شدن در عشق الهی (۰/۵) ۴- کوتاهی در انجام اعمال عبادی (۰/۵) ۵- ظلم و ستم ظالمان و حاکمان ستمگر که منجر به مرگ و نابودی ضعیفان می گردد. (۰/۵) و یا معانی مرتبط دیگر. ۶- الف) خیلی جالب توجه نبود. (۰/۲۵) ب) بسیار ذوق می کردم ، بیش از اندازه شاد می شدم. (۰/۲۵) ۷- پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) و امی بودن او. (۰/۲۵) ۸- کسانی که از حقیقت روی گردان هستند و یا موارد مشابه دیگر. (۰/۵)	
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره) ۱- به جهت ترس از حساب پس دادن در روز قیامت. (۰/۵) ۲- اصل وحدت وجود (۰/۵) ۳- بی شمارها : مردم عادی ، طرفداران رستم (۰/۲۵) اقلیت ممتاز : قدرتمندان ، طبقه‌ی حاکم بر مردم (۰/۲۵) ۴- ایجاد رابطه‌ی بین مخلوق و خالق. (۰/۵) ۵- غرور بی جا و بی توجهی به سرنوشت. (۰/۵) ۶- زیرا او انسان را تنها از یک بعد (بعد جسمانی) می‌نگریست و حقیقت و عظمت روح وی را نادیده می گرفت. (۰/۵) ۷- همه‌ی موجودات در هر حال محکوم به نابودی و زوال هستند. (۰/۵) ۸- تخت و نگین : کشور فلسطین و شکوه و عظمت آن (۰/۲۵) اهریمن : اسرائیل و یا غاصبان و ستمگران (۰/۲۵)	
۵	ث) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- داستان داستان ها (۰/۲۵) ۲- خاقانی (۰/۲۵) ۳- شخصیت ثابت و بدون تغییر (۰/۲۵) ۴- نقد فنی (۰/۲۵) ۵- قرن ششم (۰/۲۵) سنایی (۰/۲۵) ۶- الف) غلامحسین ساعدی (۰/۲۵) ب) ساعد باقری (۰/۲۵) ۷- خمش : ساکت و خاموش (۰/۲۵) تخلص مولوی (۰/۲۵) ۸- زاد (۰/۲۵) جناس تام (۰/۲۵)	
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ۱- در قمار عشق ای دل کی بود پشیمانی (۰/۵) ۲- لاله‌ی سیراب (۰/۲۵) - خون دل (۰/۲۵)	
	خسته نباشید	جمع نمره
		۲۰